

דודי החייל מאיר סייג

זיכרונות

מאת האחין אלי סיון (סייג)

1.04.2014

לזיכרו של מאיר סייג ז"ל

מאיר סייג, נולד בירושלים בשנת 1921 (תרפ"א) וחי בה.

אמו, תמר בת הרב מסעוד הכהן זיע"א, ראש ישיבת המקובלים "בית אל" בעיר העתיקה בירושלים.
אביו, ר' יצחק סייג אלמן מרחל-טבריינים. נפטר ב-17.01.1931 (התרצ"א) ונקבר בהר הזיתים בירושלים.

אמו תמר, אסתר אחותו ומאיר הם ילידי ירושלים, התגוררו בנחלת שבעה ומצבם הכלכלי, בהתאם לתקופה זו, ולכל תושבי ארץ ישראל היה קשה מאוד.
האח החורג, שמעון סאייג בנו הבכור של יצחק מנישואים ראשונים, בוגר "פלוגת נהגי הפרדות ולוחם במאורעות 1936 – 1939, 1940-1946, 1948, הקים משפחה וגר בנחלת שבעה, היווה משענת כלכלית, חינוכית, ותומכת לתמר, לאסתר ולמאיר סאייג.
מאיר קיבל חנוך חרדי "בחדר", עבד עם שמעון הנהג אחיו הבוגר, תוך כדי עבודה למד אצלו נהיגה ומכונאות.
בשנת 1940 התגייס מאיר בעקבות אחיו לצבא הבריטי, והוצב כנהג בפלוגה 462 של חיל ההובלה, שירת בצפון אפריקה עם הצבא הבריטי שנלחם נגד הצבא הגרמני של רומל.
ביום כ"ז בניסן תש"ג (1.5.1943) מצא את מותו על אונית המשא "ארינפורה" שהפליגה לכיוון מלטה. בהפצצה של מטוס גרמני, אנייתו של מאיר ספגה פגיעה ישירה וטבעה. 137 מחיילי פלוגה 462 נספו באסון ומאיר היה ביניהם.
"גורלו המר – לא עמד לו"
ב-1948 אמו תמר נהרגה בנחלת שבעה מצלף ונטמנה בבית העלמין "סנהדריה".

יום העצמאות לשנת תשס"ד (28.4.2004) גילית באינטרנט את "סיפור חייו של דודי אח לאבי, מאיר סאיג שרשום במפעל ההנצחה של משרד הביטחון.

אני רוצה להוסיף שלושה מקרים גורליים, הידועים לי מנעורי, (מלאו לי אז 12 שנים), שהתרחשו בתקופת חייו הקצרים של מאיר, ונקטעו ב- 1943 והוא בן 22 שנה.

זכרון א'

כאשר פרצה מלחמת העולם השנייה, התגייס אבא שמעון סאיג (בשנת 18.10.1940), לחיל אויר הבריטי כמכונאי רכב.

בלשכת הגיוס בחיפה שם גרנו בשנה זו, פגש שמעון את אחיו מאיר, שהיה בהליכי גיוס כנהג "לחיל תובלה הבריטי". אבא עשה הכל על מנת לגייסו לחיל אויר הבריטי יחד איתו, אבל לא הצליח. בלשכת הגיוס נפרדו האחים ולא התראו שנתיים וחצי.

אבא הגיע לחופשות לעתים קרובות, אבל מאיר הגיע לחופשה רק פעם ויחידה, בשנת 1941 למשך 3 ימים. (4 ימים נוספים הוא נסע ברכבות מטוברוק במדבר המערבי לירושלים וחזרה).

זכרון ב'

בחג הפסח של שנת התש"ג 4/1943 הגיע שמעון לחופשת הפסח בירושלים. - בליל הסדר, הוא שם לב כי כמות המזון היא דלה – בשר דגים וירקות - לעומת השפע שהיה בקהיר. בארץ המזון חולק בתלוי מזון במשך כל המלחמה. לכן, ביום המחרת הוא טס במטוס צבאי (טרמפ) מרמלה לקהיר, לקנות מזון ומתנות לחג הפסח.

שמעון ערך את הקניות בבזאר הקהירי (מוסקי), ההומה ודחוס אלפי אנשים, מאיר גילה את אחיו שמעון ליד דוכן פירות וירקות – ב מ ק ר ה. הפגישה היתה נרגשת מאוד משום, שתקופה ארוכה מאוד מאז הגיוס לא נפגשו ולא התראו. מאיר סיפר לאחיו שזו פעם ראשונה שהוא בקהיר. כמו כן, סיפר על קורותיו במלחמה הקשה במדבר המערבי. שם התנהלו קרבות גורליים בין צבאות גרמניים ובריטיים על קו ההגנה האחרון בין מצרים וארץ ישראל.

בהמשך, סיפר מאיר לאחיו כי הוא נמצא בחופשה ליומיים וכי הפלוגה גמדה להעמיס בנמל אלכסנדריה את המשאיות על אוניה שמפליגה בשיירה גדולה לאי מאלטה, ומשם פלישה לסיציליה. הפלגה זו הפחידה והדאיגה את מאיר וחבריו בפלוגה מאוד מאוד.

שמעון הציע למאיר את תעודת החופשה שלו ולנסוע ברכבת איתו בו ביום לירושלים. הוא סירב לערוק ודחה את הלחץ שהפעיל עליו שמעון אחיו.

לאחר מכן, ביקש שמעון ממאיר לעזור לו לשאת את חבילות המזון לרכבת שעמדה לצאת מקהיר לירושלים. בהיותם ברכבת משך שמעון את מאיר והושיבו לצידו.

כאשר הקטר החל לזוז מהרציף קפץ מאיר מחלון קרון הרכבת ונעלם בתוך ההמון בתחנה.

כשחזר שמעון לירושלים, סיפר למשפחה בהתרגשות ובכעס על מה שקרה בתחנת הרכבת. מחשבות ותחושות לא טובות היו לכולנו.

כעבור תקופה (של שבועות) – הגיעה הבשורה הרעה במברק, כי – "סאיג מאיר נעדר ביט" - בלי הסברים. במשך שנים חיה המשפחה בתקווה שנס יתרחש ומאיר יופיע בתום המלחמה.

בינואר 1950 נקראתי להשלמת תקופת שרותי ב.צ.ה.ל., כהמשך לשרותי במלחמת השחרור בירושלים. בקורס סמלים קרביים מזורז, שם הכרתי את שמואל גלאון (גלזן), ירושלמי ממוצא תימני כבן שלושים. השם סאיג הזכיר לשמואל את שמו של חברו בפלוגת התובלה 462. השניים היו ידידים מאוד משום ששניהם ילידי ירושלים בני אותו גיל ואותו רקע.

לבקשתי סיפר לי שמוליק את הקורות אותם מאז התגייסו ועד שעלו לאוניה:

האוניה "ארינפורה" בראש שיירת 100 אוניות יצאה לים התיכון בכוון מלטה. מזג האוויר היה גרוע, ובעיקר לירושלמים שלא ראו ים ולא שטו בו.

ביום הטביעה 1.5.1943 בלילה שמר שמואל על סיפון האוניה משעה 18.00 – 22.00 ומאיר היה אמור להחליפו. היה זה לילה גשום וקר מאוד.

בשעה 22.00 לא הגיע מאיר לסיפון להחליף את שמואל בשמירה. בניגוד לפקודות, ירד שמואל לבטן האוניה לקרוא למאיר להחליפו מיד.

מאיר שהיה שקוע במשחק קלפים עם חברים, ביקש משמואל לשמור במקומו עוד חצי שעה עד שיגיע אליו. מפאת ידידותם, ובחוסר רצון ובכעס הסכים – שמואל עלה לסיפון האוניה והמתין בקוצר רוח לבואו של מאיר להחליפו.

שמואל (על פי פקודות) עמד על המשמר, לבוש מעיל גשם וחגורת הצלה, עם כובע פלזה מצויד ברובה.

ל פ ת ע – ה ת פ ו צ צ ו ת א ד י ר ה - האוניה נפגעה משני פגיעות טורפדו מלהק מטוסים גרמניים ותוך רגעים צללה האוניה למצולות ים. על סיפון האוניה היו 1200 חיילים מלאומים שונים.

שמואל הועף למרחק רב מסיפון האוניה לים, ואיבד את הכרתו מפיצוץ הטורפדו.

כעבור שעות הרגיש שמואל כי מושכים אותו מהמים הקפואים לתוך סירת הצלה.

מפקד ההצלה הסביר לשמואל כי 4 סיבות הצילוהו: שעמד על הסיפון, שחגר חגורת הצלה, הדף הטורפדו שהעיף אותו הרחק מהאוניה ואיבוד הכרה מנע ממנו ניסיון הצלה ושחיה.

פלוגה 462 שמנתה 300 נהגים לוחמים ניצלו 160 חיילים, 140 חיילים טבעו בים. מדינת ישראל הקימה מצבת זיכרון לזכרם בצורת אוניה, טביבה אגם מים ובתוכו 140 מצבות עם שמות הטובעים בים.

בגמר השיחה, מהרהר שמוליק בינו לבין עצמו ואמר:

- אילו, מאיר היה מגיע בזמן להחליפו – הייתי מצטרף לחברים בבטן האוניה וטובע ...
- אילו, לא הייתי לובש חגורת הצלה על הסיפון, ...
- אילו לא הייתי מאבד את הכרתי ולא הייתי עף מהסיפון הרחק מהאוניה, ...
- מר היה גורלי, ...

כעבור עשרים שנה, (1973) פגשתי במקרה את שמואל גלאון, העלינו זכרונות ושוכן שוחחנו על מאיר. אז הוא גילה לי כי הוא איש מוסד שחזר מאי שם.

ורק בזכות גורלו הטוב – הוא חי !!

אני מהרהר ביני לבין עצמי ואומר:

- אילו, שמעון היה מצליח לגייסו לחיל האויר הבריטי, ...
- אילו, מאיר היה עורק ונוסע עם שמעון אחיו לירושלים, ...
- אילו מאיר היה עולה בזמן לשמירה בסיפון האוניה, ...

רק גורלו המר – קבע את מותו !!